

Consultatieverslag

In de conceptversie was opgenomen dat de distributeur bij een langdurige elektriciteitsstoring een compensatie aan afnemers verschuldigd is, vergelijkbaar met de Europees Nederlandse regels hierover. Veel respondenten gaven aan dat een dergelijke compensatie niet gewenst is. De volgende redenen hiervoor werden gegeven: op een klein eiland is er geen back-up en kan reparatie langer duren waardoor de compensatie een financiële bedreiging voor een distributeur zou vormen. De distributeurs zeiden geen financiële aansporing nodig te hebben om verstoringen te willen voorkomen en zijn bang te moeten opdraaien voor schade veroorzaakt door derden. Voor een distributeur die niet geïntegreerd is met een producent, wordt de afhankelijkheid van deze producent als probleem gezien. Aan sociale kant van dit vraagstuk is naar voren gebracht dat in de Cariben consumenten niet op een compensatie rekenen zoals in Europa. Voorts bestaat er angst dat de voorziening moedwillig wordt vernield om aanspraak op de compensatie af te dwingen. Afnemers wezen er op dat de distributeur zijn aandacht op reparatie moet kunnen richten, niet op het administreren van wie welke compensatie dient te ontvangen. Om al deze redenen is er voor gekozen de bepalingen over de compensatie bij een langdurige elektriciteitsstoring te laten vallen.

In de conceptversie was voorts opgenomen dat de distributeur niet vaker dan twee keer per jaar een meteropnemer mag langs sturen. Dit zou leiden tot een systeem van een vast maandbedrag in combinatie met een eindafrekening in de openbare lichamen net als gebruikelijk is in Europees Nederland. Hiermee werd naar een verhoging van de efficiëntie gestreefd. Deze bepaling is ook op unanieme weerstand gestuit. Hierbij is met name gewezen op culturele verschillen tussen Europa en de Cariben. Er is voorts op gewezen dat een systeem met eindafrekening op Aruba geprobeerd is wat op een mislukking uitdraaide. Er is gesuggereerd dat met slimme meters op het arbeidsintensieve meteropnemen bezuinigd kan worden, vooral als de rijksoverheid de slimme meters betaalt. Een ander nadeel van het verlagen van de frequentie van meterlezen is dat consumenten niet snel genoeg geconfronteerd worden met hun verbruik; zuinig verbruik leidt niet snel genoeg tot een lagere rekening en bij hoog verbruik vice versa. Voorts is de suggestie gedaan dat in het geval van een distributeur die slordig meet en op verkeerde gegevens een factuur baseert, een afnemer zelf zijn verbruik door zou moeten kunnen geven. Dit is een zinvolle gedachte waarvan het echter te ver gaat het bij regelgeving af te dwingen; distributeurs kunnen een dergelijke mogelijkheid zelf introduceren. Om al deze redenen is er voor gekozen de bepalingen over de meetfrequentie te laten vallen.

Het jaarverbruik waarover het capaciteitstarief wordt verdisconteerd bij een prepaidcontract (pagabon) heeft tot enkele reacties geleid. Een reactie was dat Pagabon slechts bij kleinere aansluitcapaciteiten toegestaan zou moeten worden. Ook is opgemerkt dat het jaarverbruik op 4.260 kWh gesteld zou moeten worden, omdat Nibud dit als verbruik van een normaal gezin heeft gekarakteriseerd. Het verbruik van de gemiddelde

pagabonafnemer is echter lager, zodat een verliespost voor de distributeur voorkomen kan worden door het relevante jaarverbruik lager vast te stellen.

Ook zijn er veel reacties ontvangen op het onderwerp van de terugleververgoeding. De reacties lieten een gemengd beeld zien. Afnemers en toeleveranciers van zonnepanelen zijn doorgaans voorstander van een hogere terugleververgoeding, terwijl energiebedrijven en de bestuurscolleges doorgaans voorstander van een lage terugleververgoeding zijn. De verwachting over de interesse in private investering in decentrale zonnepanelen verschilt tussen de stakeholders. Ook verschillen de verwachtingen of zonnepanelen overdag afname uitsparen (waardoor het volledige leveringstarief wordt uitgespaard) of dat afnemers overdag weinig thuis zijn, terugleveren aan het net voor een kleine vergoeding en het overgrote deel van hun consumptie voor de volle leveringsprijs moeten afrekenen. Er zijn echter ook afnemers die een financieel gezonde distributeur belangrijker vinden dan een hoge terugleververgoeding die op andere Benedenwindse eilanden tot problemen voor de distributeur heeft geleid. De zorgen over de financiële gevolgen voor de distributeurs van een terugleververgoeding doordat er overdag een overaanbod van elektriciteit kan ontstaan, zijn een argument om de terugleververgoeding laag vast te stellen. Voorts wordt er op gewezen dat een distributeur van elektriciteit in zijn tarieven verschillende dag- en nachttarieven kan opnemen als hij deze met kostenverschillen onderbouwt. Op Bonaire is de mening ingebracht dat bij de verwachte grote groei van de elektriciteitsvraag decentrale investering in zonnepanelen nodig kan blijken om een deel van vraag te dekken. Ook aan het groene imago van de eilanden kunnen zonnepanelen bijdragen. De reacties overziend lijkt het verstandig de terugleververgoeding relatief laag vast te stellen. Mocht dit een beperkende factor blijken waardoor investeringen in duurzaam aantoonbaar achterblijven bij het potentieel dan kan de vergoeding verhoogd worden. Als nu reeds een hoge vergoeding zou worden vastgesteld, beperkt het reguleringsperspectief zich tot alleen een verlaging van de vergoeding op een later moment indien dit voor de levensvatbaarheid van het productiebedrijf en/of distributiebedrijf nodig zou blijken, waarbij investeerders een tegenvaller te verduren krijgen.

Namens de elektriciteitsproducent op Bonaire is hoofdzakelijk gereageerd op de vaststelling van tarieven van productie en distributie. Op basis hiervan zijn de regeling en de toelichting verder aangescherpt en verduidelijkt. Zo is de termijn vóór de beoogde ingangsdatum van een wijziging van de productieprijs of het tarief beperkt tot drie in plaats van vier maanden. Een verandering in de prijs op basis van inkoopkosten van energie hoeft niet ingediend te worden want uit de wet blijkt al dat de energiecomponent als variabel deel geformuleerd kan worden.

Voorts is verduidelijkt dat de methode per eiland, per taak en naar drinkwater en elektriciteit kan verschillen.

De suggestie dat in de vast te stellen productieprijs aangesloten wordt bij de gerealiseerde inkoopprijs van brandstof is niet opgenomen om een prikkel te behouden voor de producent om zo goedkoop mogelijk in te kopen.

Verder werd verzocht om de periode van 4 tot 10 jaar waarvoor de methode geldt, in te korten. Hierbij wordt verwezen naar de praktijk in Europees Nederland. De wens om de periode te bekorten komt voort uit de gedachte dat de productieprijsen niet zo lang van tevoren vastgesteld kunnen worden. Het verschil tussen de methode in Europees Nederlands en de methode in deze regeling is dat in Europees Nederland de methode ook de *hoogte* van de inkomsten voor de gehele periode vastlegt. In Caribisch Nederland wordt slechts de wijze waarop deze inkomsten worden berekend vastgelegd. Dit leidt tot grote verschillen tussen beide methodes. In Caribisch Nederland kan in de methode bijvoorbeeld vastgelegd worden op welke wijze de werkelijke kosten in een bepaald jaar worden doorberekend in de tarieven in een later jaar. In de methodebesluiten (en de daaruit voortvloeiende x-factoren en de wettelijke formule voor vaststelling van de inkomsten) in Europees Nederland wordt de hoogte van de inkomsten voor de gehele periode vastgelegd.

Ook verzocht de elektriciteitsproducent op Bonaire om het woord 'daartoe' te vervangen door 'daarmee' in de zinsnede '*... de verwachte efficiënte kosten bepaald, en daartoe de wijze*' Deze suggestie is niet overgenomen. De vaststelling van een redelijk rendement is namelijk een onderdeel van de efficiënte kosten. De efficiënte kosten bestaan uit efficiënte kapitaalkosten en efficiënte operationele kosten. Om efficiënte kapitaalkosten te berekenen, is het nodig om te bepalen wat een redelijk rendement is.

Voorts is gesuggereerd verwijzingen naar de Algemene wet bestuursrecht (Awb) op te nemen. Deze suggesties is niet overgenomen, want de Awb geldt niet in de BES. In beginsel is de Awb van toepassing op besluiten, genomen door bestuursorganen die hun zetel hebben in het Europese deel van Nederland. Artikel 3, eerste lid, onderdeel a, van de Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, bevat met betrekking tot die besluiten een uitzondering indien het een besluit betreft dat is genomen 'ter uitvoering van een wettelijke regeling die uitsluitend in de openbare lichamen van toepassing is'.

Tot slot is de suggestie niet overgenomen om de regeling aan te vullen door in meer detail vast te leggen aan welke eisen een aanvraag van een producent moet voldoen. De enigszins open geformuleerde criteria hiervoor staan immers in de wet.